

Foto: dgz

Schurft, een kleine mijt met grote gevolgen

In een enquête van Veepeiler Rund gaf 75% van de Vlaamse vleesveebedrijven aan dat zij te kampen hebben met schurft. Schurft kan aanleiding geven tot rendementsverlies en heeft een impact op het dierenwelzijn. Mits een goede begeleiding en een zeer accurate aanpak is schurft goed te behandelen en te controleren.

– NAAR: DGZ-VEEPEILER RUND –

Schurft wordt veroorzaakt door mijten, kleine diertjes die gangen graven onder de huid van het rund of leven op de huid, met soms ernstige huidletsels tot gevolg. Het zijn dus parasieten die het rund nodig hebben om te overleven. De mijten voeden zich met huidschilfers, lymfe en bloed van het rund. Ze planten zich razendsnel voort, sneller dan ze afsterven. Bijgevolg groeit hun aantal steeds, en rechtvaardig daarmee nemen ook de letsels en de problemen bij het rund toe.

De ontwikkeling van ei over larve tot volwassen mijt duurt een tiental dagen.

Mijten overleven enige tijd in de omgeving en kunnen gedurende meer dan 2 weken runderen besmetten. Hiermee moet men bij de behandeling zeker rekening houden. De mijten gedijen het best in een warme en vochtige omgeving. Er bestaan meerdere types mijten die elk een verschillende vestigingsplaats verkiezen. Zo zien we schurft opduiken, voornamelijk boven de staart en op de rug van het dier. Deze vorm wordt veroorzaakt door de psoroptesmijs. Dan is er ook pootschurft, die zich – zoals de naam het zegt – vooral lokaliseert ter hoogte van de poten. De

boosdoener hiervan is de choriopotesmijs. Deze komt wel eens voor bij het Holstein-Friesianras, maar ook bij menginfecties bij Belgisch witblauw. Ten slotte is er nog de meer zeldzame sarcoptesmijs die zich nestelt bij de kop en de nek van het rund.

Schurft is zeer besmettelijk. Besmetting kan gebeuren door direct huidcontact van dier tot dier, maar eveneens via besmette werktuigen of stalrichtingen waaraan de dieren zich kunnen schuren.

Uiting van de ziekte en diagnose

De aard van de schurftletsels kan variëren van nauwelijks zichtbare, maar wel met de hand te voelen korstjes, tot een zeer ernstige huidontsteking met ernstige gevolgen. Schurftletsels zijn voornamelijk in verband te brengen met een allergische reactie van het rund op de mijt. Om die reden zijn ook de symptomen niet bij elk rund even erg. Schurft komt voornamelijk voor bij dieren van het Belgisch witblauwras. Dat is naar alle waarschijnlijkheid te wijten aan de allergische reactie die bij dit ras meer uitgesproken is dan bij andere rassen. Sommige types schurft komen eerder voor bij andere rassen en er zijn rassen bekend waarbij zelden of nooit schurft wordt vastgesteld.

In de meeste gevallen is het mogelijk om een diagnose voor schurft te stellen op basis van de aard van de letsels en de plaats waar ze voorkomen. Een sluitende diagnose en een typering van de mijt kan gebeuren door microscopisch onderzoek van stalen, namelijk afkrabsels genomen ter hoogte van de letsels.

Gevolgen en behandelingen

Zoals eerder vermeld, is niet elk dier even gevoelig voor schurft en zal niet elk rund na besmetting even ernstige letsels vertonen. Bij lichte tot matige letsels hebben de dieren ogenschijnlijk weinig last. Ze hebben jeuk en schuren zich wat meer. Bij ernstiger aantastingen ontwikkelen ze een erge huidontsteking. Deze kan secundair geïnfecteerd raken, met soms etterige ontstekingen van de huid tot gevolg. Door zich te schuren, ontstaan wondjes die op hun beurt weer gaan ontsteken. Het dier komt in een vicieuze cirkel terecht die het zelf niet meer kan doorbreken en heeft hulp nodig.

Studies tonen aan dat de economische impact van schurft groot kan zijn. Men heeft vastgesteld dat er voor elk procent aangetaste huidoppervlakte een gewichtsverlies van 30 g per dag kan optreden. De dieren groeien met andere woorden veel minder goed door. Een bijkomend probleem is dat de kwaliteit van het leer als bijproduct sterk zal dalen. Eveneens van groot belang is de impact op het dierenwelzijn: de dieren hebben jeuk, zijn veel onrustiger en lijden pijn. Zoals iedereen weet, is een ongelukkig dier een weinig rendabel dier.

Het goede nieuws is dat het mogelijk is deze mijten te bestrijden en af te doden, mits de behandeling correct en volgens bepaalde strikte voorwaarden wordt uitgevoerd. Uit onderzoek van Veepeiler is gebleken dat 70% van de behandelingen op een foute manier gebeurt. Voor de behandeling zijn er verscheidene degelijke producten op de markt. Je kan best overleggen met je bedrijfsdierenarts welke strategie en welk product voor je bedrijf het meest geschikt zijn. Weet ook dat de bestrijdingsproducten uitstekend werkzaam zijn op volwassen mijten. Omdat

Wat is Veepeiler Rund?

Veepeiler Rund kwam tot stand op initiatief van DGZ/Arsia, de faculteit Diergeneeskunde en de landbouworganisaties en wordt gefinancierd door het Sanitair Fonds. Het doel van Veepeiler is diagnostische ondersteuning en begeleiding te bieden bij specifieke bedrijfsproblemen. Zo financiert Veepeiler extra analyses en bedrijfsbezoeken door de Veepeilerdierenarts en bestaat de mogelijkheid tot verdere en diepere onderzoeken. De focus ligt vooral op de courante en minder courante ziekteproblematiek, en niet op IBR of paratuberculose waar gestructureerde bestrijdingsprogramma's voor bestaan. Bovendien tracht Veepeiler – door het opstellen van praktijkgerichte en in de tijd beperkte veldproeven – snel epidemiologische gegevens te verzamelen en op die manier de vinger aan de pols te houden voor alarmsignalen inzake courante en minder courante ziektebeelden. Dit gebeurt in samenwerking met een vrijwillig netwerk van dierenartsenpraktijken. Al deze initiatieven worden beheerd door een technische commissie bestaande uit een vertegenwoordiging van de landbouworganisaties, de dierenartsenverenigingen en DGZ/Arsia.

mijten zich voortplanten gedurende een cyclus van een tiental dagen is het belangrijk om de behandeling op het juiste moment (afhankelijk van de werkingsduur van het product) te herhalen en zo de cyclus te doorbreken. Erg belangrijk is ook om alle dieren en hun omgeving te behandelen, en niet alleen de dieren met symptomen. De schurftmijt kan immers een tijdje overleven in de omgeving.

Schurft voorkomen en onder controle houden

Preventie van schurft is erg moeilijk. Mits een aantal ingrepen, is het mogelijk om de impact van het probleem te beperken. Het is van belang om het milieu voor de mijt zo onaangenaam mogelijk te maken. Een goede ventilatie is hierbij onontbeerlijk. Daarnaast is het aan te bevelen om de runderen te scheren. In elk geval de rug, maar hoe breder het geschoren oppervlak, hoe beter. De mijt heeft bij geschoren dieren minder overlevingskansen en is makkelijker te behandelen. Ook de stalbezetting is van belang. Omdat besmetting kan plaatsvinden door direct huidcontact van dier tot dier, spreekt het voor zich dat een overbezetting nefaste gevolgen kan hebben. Voor de preventie en behandeling van schurft komt het er dus vooral op aan de dieren goed te scheren en alle dieren te behandelen. Dit moet volgens een correct protocol gebeuren. ■